

שבמשנה, שאמר: אם לא באתי כתבו ותנו גט לאשתי, וכתבו אותו קודם לכן, פסול גם לרבי יוסי,

ושאני הכא [ישונה כאן] באופן שאמר: כתבו ותנו אם לא באתי, שבזה חולק רבי יוסי וסובר שהגט חל,

משום דהוה ליה [שהיה לן] לבעל להקדים ולומר את התנאי קודם למעשה, וכך היה לו למימר: **אם לא באתי כתבו ותנו**,

והיות והקדים את המעשה לתנאי ואמר: **כתבו ותנו אם לא באתי**, יש לומר שהכי קאמר וכך התכוון: **כתבו מעכשיו ותנו אם לא באתי**.

ורבנן חולקים וסוברים, **לא שנא** אם אמר הכי כמו האופן הראשון והקדים את התנאי למעשה: "אם לא באתי כתבו ותנו",

והם הלכו וכתבו את הגט בתוך י"ב חודש, אף על פי שנתנו אותו לאחר י"ב חודש, לדעת חכמים הגט פסול, ולדעת רבי יוסי הגט כשר.

אמר ליה רב יימר לרב אשי: לימא, קסבר [נאמר שסובר] **רבי יוסי: שאם כתב גט על תנאי — כשר** אפילו כשלא נתקיים התנאי,

שהרי כאן במשנה, הבעל צוה לכתוב את הגט לאחר י"ב חודש, והם כתבו אותו קודם לכן, ורבי יוסי הכשיר גט זה,

אם כן נאמר כי גם באופן הראשון שבמשנה, שהקדים את התנאי לאמירת המעשה: "אם לא באתי מכאן ועד י"ב חודש כתבו ותנו גט לאשתי", חולק רבי יוסי וסובר שהגט חל, אפילו אם כתבו את הגט בתוך י"ב חודש ונתנו אותו לאחר י"ב חודש⁽²⁾.

לא, לעולם אימא לך: באופן הראשון

ובמה שונה מנתינת הגט ושאר חלויות שמועיל בהם תנאי.

ומבאר הריטב"א, ודאי שאם עושה תנאי במפורש, מועיל התנאי גם על הכתיבה, אלא שכאן היה הוה אמינא, כי כיון שאין דרכו של אדם להקפיד על הכתיבה, אין כוונתו לעשות תנאי בכתיבה, אלא עשה תנאי על הנתינה בלבד.

והרעק"א מתרץ שההוה אמינא היתה, כיון שרבי יוסי סובר [לעיל סו ב] באומר אמרו שפסול, ואם כן אי אפשר לעשות שליח לומר לסופר לכתוב גט, לכן הוה אמינא כיון שאינו בשליחו אינו בתנאי [כמבואר בכתובות עד א],

ומשום כך לא מועיל תנאי על הכתיבה. ומה שלפי האמת מועיל תנאי על הכתיבה, אף שאומר אמרו פסול ואינו בשליחות, מבאר האילת השחר, שמספיק מה שהוא בשליחות

אבל הרעק"א [לעיל עב א] רצה לומר להיפך, כי דווקא באומר לשון "מהיום" מסתפק רבינו תם שמא כוונתו מתחילת היום, אבל זמנו של השטר מוכיח רק על סוף היום. ודוחה הרעק"א מהגמרא לקמן [פה ב], שרב תיקן לכתוב בגט, מן יומא דגן ולעלם, ולאפוקי מדרבי יוסי, וקשה שהרי גם לרבי יוסי יש צורך לתקן מיום דגן, כדי שיחול הגט מיד בשעת מסירת הגט ולא בסוף היום, אלא ראייה שאם זמנו של השטר מוכיח שהגט חל רק בסוף היום, הוא הדין אם יוסף לשון של "מהיום" יחול הגט בסוף היום.

2. רש"י פירש שלא מועיל תנאי על כתיבת הגט, וגם ברישא חולק רבי יוסי וסובר שלא מועיל תנאי על כתיבת הגט. וצריך ביאור מדוע היה הוה אמינא שלא מועיל תנאי על כתיבה הגט,